

Ron Tolido

Unterblog

Weblogs. De luidruchtige klokkenluiders van een maatschappij waarin de transparantie ondertussen tot ver boven de pijngrens is opgevoerd. Als je als 78-jarige tegenwoordig niet dagelijks je *blog* bijwerkt, wordt je zonder aarzeling met de nek aangekeken in de bejaardensoos.

Introvert zijn is definitief uit.

Blogs vormen een democratisch verschijnsel. Want iedereen mag er iets mee doen. Ook als je tenenkrommende taal gebruikt of weinig zinnigs hebt te melden. Dat laatste lijkt zelfs een pré. Wie dat wil, kan zich laten onderdompelen in een onafzienbaar, lauw bad van ditjes en datjes. Gewoon lekker elke avond op *Poekiepoekies Weblog* volgen hoeveel brokken het beest nu weer volgens zijn baasje heeft gegeten en intens meevoelen als hij zich op een dag bijna in een grassprietje heeft verslikt. Arme Poekie!

En dan heeft het volk nog niet eens *wiki's* ontdekt: met zijn allen tegelijkertijd aan webpagina's werken waarbij ze elkaars brouwsels naar eigen inzicht uitbreiden en verbetert. Op zijn best leidt het verschijnsel tot iets als de online encyclopedie *wikipedia*. Op zijn slechtst rollen open source-freaks over elkaar heen in sektarisch *incrowd* geklets: een beetje zoals grachtengordelaars zich onderling gedragen.

Toch kleven er ook interessante kanten aan al dat digitale gekeuvel. Als je de principes en mechanismen van extreme transparantie doorvoert in IT-projecten valt er in de praktijk veel winst te behalen. Gelukkig zijn er al genoeg IT-afdelingen die de waarde van een *projectportal* hebben ontdekt: je ontwikkelaars én je gebruikers hebben zo een vaste plek op het Internet waar het project gevolgd kan worden. De feestvreugde neemt toe met het niveau van interactiviteit: er is veel waardering voor online enquêtes, forums en een frequent bijgewerkte voortgangsstatus. Nog mooier wordt het als er mogelijkheden zijn om te discussiëren over specificaties, fouten te melden en zelfs gezamenlijk te werken aan ontwerpen en code.

Als de vaart er op die manier eenmaal goed in zit, houdt niemand je meer tegen bij het introduceren van de eerste blogs. Geef de projectleider zijn eigen weblog waarin dage-

lijks verslag kan worden gedaan van de koers van het project. Als hij dat op een aanstekelijke manier doet, met enig inlevingsvermogen naar zijn publiek (dat helpt meestal wel als je projectleider bent), geeft dat een sfeer van openheid en gezamenlijkheid. En nare verrassingen als het project zijn einde begint te naderen, zijn uitgesloten. En waarom ook niet het hoofd van de gebruikersgroep laten bloggen, over hoe aan *de andere kant* het project wordt ervaren? Of de hoofdarchitect aan het woord laten, die zo het podium krijgt om stap voor stap aan de organisatie uit te leggen wat eigenlijk de diepere ziel van de oplossing is?

Als uiteindelijk het hele projectecosysteem al bloggend aan de slag is, ontstaat vanzelf wat je rustig een *digitaal projectgeheugen* zou kunnen noemen. Letterlijk een Internet-dagboek dat tijdens het project een smeermiddel is voor communicatie maar ook in retrospectief een leerzaam, verhelderend verslag bevat.

Daarna moeten er zeker *wiki's* worden overwogen. Naarmate meer projectleden hun resultaten via een *wiki* beginnen publiceren en delen, bouwt dat een ware cultuur van kennisuitwisseling en open samenwerking op. Offshore projecten kunnen eigenlijk niet meer zonder: een digitale hangplek voor het project vermijdt alleen al veel van de misverstanden die kunnen ontstaan door niet met elkaar sporende dialecten tijdens *conference calls* of videomeetings.

Blijft het nadeel dat we in ons vakgebied meer acceptabele, Nederlandse zinnen zullen moeten gaan produceren. We zullen allemaal beter moeten leren schrijven. Anders versterken we onze – uiteraard geheel onterechte – faam als moeizaam communicerende vakidioten. Aan de andere kant, het is 2005: als tiener op MSN tel je niet mee als je per ongeluk een woord correct spelt.

Voor de zekerheid wil ik bij dit alles onderstrepen dat ik mezelf geenszins superieur waan. Mijn eigen weblog is het *Unterblog* onder de *Unterblogs*. Maar eerlijk is eerlijk: er gebeurt ook nooit eens wat spannends met mijn kat.

<http://tolido.blogspot.com>